Lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arvio pelastustoimen palveluista vuodelta 2025
813/09.01.01/2026

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta 22.10.2026 § 50

Lisätiedot

vs. pelastusjohtaja
Esko Hätinen
p. 013 330 9111

Päätösehdotus

vs. Pelastusjohtaja Hätinen Esko:

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta merkitsee tiedokseen lupa- ja valvontaviraston asiantuntija-arvion pelastustoimen palveluista vuodelta 2025.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Lupa- ja valvontavirasto laatii vuosittain pelastustoimen järjestämistä koskevan asiantuntija-arvion hyvinvointialueittain ja valtakunnallisesti. Arviot tarjoavat jäsenneltyä tietoa keskeisistä pelastustoimen palvelujen järjestämisen osa-alueista alueellisille ja kansallisille päättäjille, viranhaltijoille ja asiantuntijoille.

Vuonna 2025 Pohjois-Karjalan pelastustoimen palvelut toteutuivat pääosin, mutta joillakin osa-alueilla havaittiin puutteita. Onnettomuuksien ehkäisyssä palvelut olivat määrällisesti riittäviä ja paikoin vahvoja, mutta niiden alueellinen kohdentuminen oli epätasaista ja valvontavelkaa kertyi palotarkastushenkilöstön resurssivajeen vuoksi. Kehitystarpeina ovat muun muassa henkilöresurssin riittävyys, valvonnan kohdentamisen riskiperusteisuuden vahvistaminen ja syntyneen valvontavelan kiinni kurominen. Myös asuin- ja vapaa-ajan rakennusten valvontatoiminta vaatii kehittämistä.

Palontutkinta oli pääosin valtakunnallisella tasolla, mutta vakavien palojen tutkinnassa ja poliisille ilmoittamisessa esiintyi lieviä puutteita.

Pelastustoiminnan toimintavalmiudessa ensimmäisen yksikön ja pelastusryhmän vasteajoissa oli heikkenemistä ja alueellisia puutteita, vaikka pelastusjoukkueen valmius oli riittävä. Suorituskyky oli pääosin riittävä, mutta kehittämistarpeita ilmeni erityisesti sammutusvesijärjestelmissä, CBRNE-materiaalisessa valmiudessa, vesipelastuksessa sekä väestön varoittamisessa.

Voimavarojen osalta henkilöstöresurssit eivät vastanneet tavoitteita, kalusto on osin ikääntynyttä ja investointitaso riittämätön. Suunnitelmissa havaittiin hajanaisuutta. Vapaaehtoistoiminta on keskeistä, mutta henkilöstön saatavuus on monin paikoin riittämätön. Väestönsuojeluun varautumisen palvelujen saatavuus on pääosin hyvällä tasolla, vaikka kehitettävää on edelleen. Resurssit ovat niukat ja suunnittelun laatu vaihtelee. Merkittävimmät kehityskohteet ovat sivutoimisen ja pintapelastuskelpoisen henkilöstön lisääminen, kalustoinvestoinnit (erityisesti vene- ja kelirikkokalusto), investointivelan vähentäminen sekä harjoittelun ja suunnitelmien ajantasaisuuden varmistaminen.

Väestönsuojelutehtävien edellyttämä suunnitelmakokonaisuus vastaa osin alueella esiintyviä riskejä ja uhkia sekä lainsäädännön edellyttämää tasoa. Suunnitteluresurssit eivät ole riittävät suunnitelmakokonaisuuden laatimiseen tai ylläpitämiseen.

Keskeiset kehitystarpeet kohdistuvat henkilöstöresurssien vahvistamiseen, valvontavelan vähentämiseen, toimintavalmiuden parantamiseen, suunnitelmien yhtenäistämiseen sekä investointitason nostamiseen erityisesti kaluston, paloasemaverkon ja ICT-ratkaisujen osalta.